

Bestuur van de Gezondheidszorgen

Bestuursdirectie Gezondheidszorgbeleid

**NATIONALE RAAD VOOR ZIEKENHUIS-
VOORZIENINGEN**

Afdeling "Programmatie en Erkenning"

O/ref. : NRZV/D/201-3 (*)

**ADVIES INZAKE DE
KWALITATIEVE TOETSING VAN DE VERPLEEGKUNDIGE
ACTIVITEIT IN DE ZIEKENHUIZEN**

DE VOORZITTER,

Prof. Dr. J. PEERS

(*) Dit advies werd bekrachtigd op de Bureauvergadering dd. 13 december 2001

1. Inleiding

Als eerste, voorafgaande bemerking, houdt de Raad er aan de vroedkundige activiteit op te nemen in haar antwoord op de adviesvraag inzake de kwalitatieve toetsing van de verpleegkundige activiteit in de ziekenhuizen.

Om een klaar en volledig antwoord te kunnen geven op de adviesaanvraag ontbreekt het de Raad aan duidelijkheid over de bedoeling, die aan de grondslag ligt van het ontwerp van besluit. Bij de bespreking van het ontwerp van besluit heeft de werkgroep de indruk dat er voortdurend twee verschillende zaken door elkaar lopen, met name enerzijds de kwaliteit van de beroepsuitoefening van de verpleegkunde en de vroedkunde in het algemeen en anderzijds de evaluatie ervan in de ziekenhuizen.

Ongeacht het voorgaande moet elke kwaliteitsevaluatie tot doel hebben de bedoelde kwaliteit te verbeteren en moeten de nodige middelen en mechanismen van bij de aanvang voorhanden zijn om dit doel te bereiken.

2. College

In het geval dat het de bedoeling is van de ministers zich te richten op de kwaliteit van de beroepsuitoefening, steunt de Raad de idee van een structuur die hiertoe kan bijdragen. Voor de professionalisering van het verpleegkundig en het vroedkundig beroep zou het een goede zaak zijn, dat er op evidentie gebaseerde richtlijnen, evenals kwaliteitsindicatoren, toetsingscriteria en registratiemodellen om de kwaliteit van de verpleegkundige en vroedkundige activiteit te meten, uitgewerkt worden.

De Raad meent echter dat dit opdrachten zijn voor de professie zelf. Zij stelt daarom voor dat de ministers deze opdrachten toevertrouwen aan de Nationale Raad voor Verpleegkunde en de Nationale Raad voor de Vroedkunde.

3. Kwalitatieve toetsing van de verpleegkundige activiteit in de ziekenhuizen

In het besef dat het ook de bedoeling moet zijn om de kwaliteit van de verpleegkundige activiteit in ziekenhuizen te toetsen, kan de Raad zich evenwel niet akkoord verklaren met het voorliggend ontwerp van besluit.

Hiervoor zijn er verschillende redenen, waarvan hij er hierna enkele opsomt.

- De Raad onderschrijft het belang om in ziekenhuizen kwaliteitsverbeteringsprocessen op gang te brengen, maar ziet dit niet als een monodisciplinaire aangelegenheid. Volgens het nieuwe ziekenhuisconcept wordt vertrokken vanuit de patiënt, of vanuit een groep patiënten met een vergelijkbare pathologie of zorgbehoefte, en moet het accent gelegd worden op de samenwerking tussen de diverse zorgverleners en op het belang van een goede organisatie van de zorg en van het ziekenhuis in zijn geheel.
- De grote lijnen van het ontwerp van besluit komen vrijwel volledig overeen met het K.B. van 15 februari '99 betreffende de kwalitatieve toetsing van de medische activiteit in de ziekenhuizen. De Raad suggereert om eerst de ervaring inzake de oprichting en de werking van de colleges voor geneesheren te bevragen en te evalueren, vooraleer een analoge reglementering op te stellen voor de verpleegkundige sector.

- De door de ministers voorgestelde oprichting van een bijzondere werkgroep binnen de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen naast een College voor Verpleegkundigen en de wisselwerking tussen beide is niet alleen ingewikkeld, maar op sommige punten ook overbodig.
- Bovendien zijn de toetsing en de rapportering zeer bureaucratisch opgevat en blijft het bij registreren en rapporteren, zonder gewag te maken van het uiteindelijke doel, zijnde de kwaliteitsverbetering.
- Voortgaande op de grote mate van overeenkomst tussen de verplichtingen die in het ontwerp van besluit voorkomen met deze die reeds via het Vlaamse Kwaliteitsdecreet worden opgelegd, vreest de Raad dat het ontwerp van besluit voor de Vlaamse ziekenhuizen aanleiding zal geven tot dubbel en dus overbodig werk. Om een coherentie in het beleid te waarborgen stelt de werkgroep voor dat de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten voorafgaand hierover overleg plegen.

4. Financiering

Het ontwerp van besluit vermeldt nergens of en hoe de kwalitatieve toetsing van de verpleegkundige en de vroedkundige activiteit gefinancierd wordt. De Afdeling "Programmatie en Erkenning", hierin bijgetreden door de geraadpleegde Afdeling "Financiering" van de Raad benadrukt met klem de noodzaak om voor de ziekenhuizen te voorzien in een voldoende ruime financiering, zodat de inspanningen voor deze toetsing niet ten koste komen van de verpleegkundige en vroedkundige activiteit zelf. Meer specifiek stelt hij dat de volgende kosten in aanmerking moeten genomen worden: de registratie en de analyse van de gegevens, het opstellen van rapporten, de interne verspreiding van de resultaten, de processen van kwaliteitsverbetering en de coördinatie en de intergratie hiervan.

In het licht van de chronische en massale onderfinanciering van de ziekenhuizen herhaalt de Raad de noodzaak dat elke bijkomende verplichting op zijn werkelijke kost gefinancierd wordt.

5. Besluit

Omwille van al deze overwegingen meent de Raad dat het voorliggende ontwerp van besluit geen geschikte basis is voor een reglementering van de kwaliteit van de beroepsuitoefening in het algemeen, noch van de evaluatie ervan in de ziekenhuizen.

De Raad stelt voor dat eerst ten gronde een visie ontwikkeld wordt inzake de kwaliteit van de beroepsuitoefening van de verpleegkunde en van de vroedkunde in het algemeen. Voor de uitwerking van deze visie voor de ziekenhuizen zal de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen ten gepaste tijd een specifiek advies hieromtrent verlenen.

Tenslotte heeft de kwalitatieve toetsing van de zorg in de ziekenhuizen een multidisciplinair karakter en zal elke nieuwe normering een aangepaste financiering vereisen.